

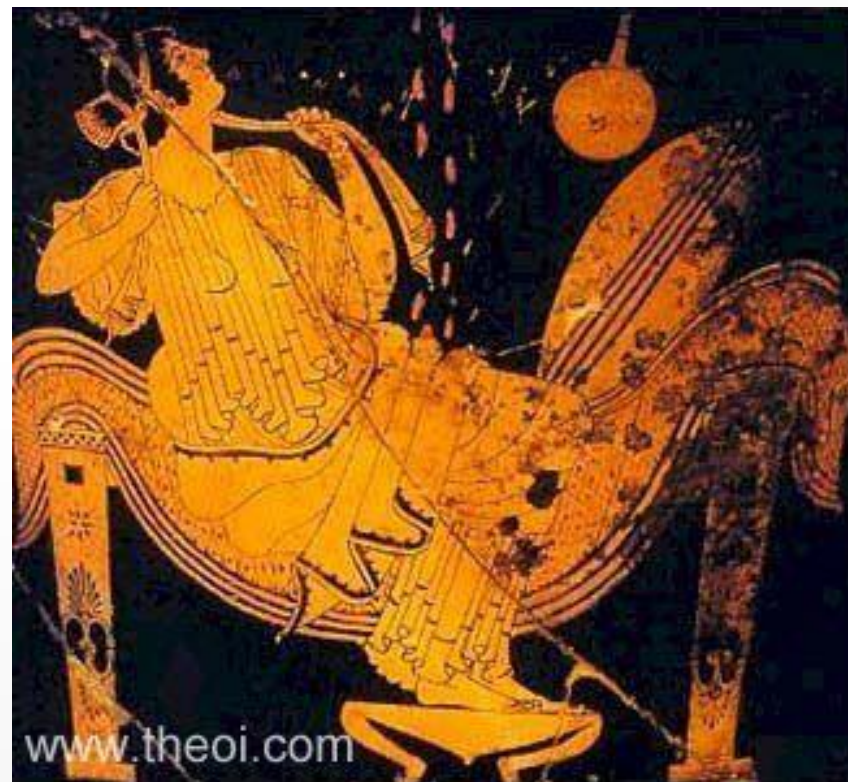
PERSEUS

- otec: Zeus
- matka: Danae, dcera argejského krále Akrisia
- Akrisiovi předpověděla věštba, že zahyne rukou svého vnuka
 - Uvěznil Danae
 - Zeus k ní pronikl v podobě zlatého deště

Danae, která odpočívá na lehátku a svírá pentle zapletené ve vlasech, je oplodňována Diem v podobě zlatého deště.

*Kráter, kalyx, cca 490 př. n. l.,
Gosudarstvenny Ermitazh, Sankt-Peterburg, Rusko*

Když se narodil Perseus, Akrisios nechal zhotovit velkou dřevěnou truhlici, zavřel do ní Danau i s Perseem a hodil ji do moře.

Král Akrisios přikazuje, aby Danae a její syn Perseus byli v truhle vhozeni do vln. Druhá žena je pravděpodobně matka Danae - Eurydike.

Hydria, cca 490 př. n. l., Museum of Fine Arts, Boston, USA

- Serifos
- rybář Diktys
- král Polydektés, bratr rybáře
- Polydektés se pokoušel o Danae
 - pokusil se zbavit se Persea a zpochybnil, že by byl Zeus jeho otcem
- Perseus dostal za úkol přinést hlavu Gorgony Medúzy

GORGONA MEDÚSA

Mozaika se symbolem hrůzy a děsu: s hlavou Gorgony Medúsy
Sousse Archaeological Museum

- rodiče: mořský bůh Forkýnos a jeho manželka Kétó
- sestry Sthenó a Euryalé
- milovala se s Poseidonem v chrámu Athény
- Athéna ji za trest proměnila v příšeru s blýskajícím očima, obrovskými zuby, mosaznými dráty a kadeřemi z hadů. Její pohled navíc měnil lidi v kámen.
- podle jiné pověsti byly Gorgony odporné už od narození a vypadaly všechny stejně

- Protože byl Perseus Diiovým synem, bohové mu pomohli:
 - Hermés mu dal **kouzelný meč**, jehož rány nikdy neminuly cíl
 - Athéna mu dala **měděný štít**, v němž se vše odráželo jako v zrcadle
- Aby zjistil cestu za Medúsou, musel dojít až do země, kde žily Graie, které znaly cestu k ostrovu Gorgon

GRAIE

- sestry Gorgon
- tři: Pemfrédó, Enyó a Deinó
- měly krásnou tvář, ale od narození byly šedivé
- dohromady měly jedno oko a jeden zub, o které se neustále hádaly

Perseus stíná hlavu Medúse. Gorgona je zde vyobrazena jako krásná okřídlená spící žena. Za Perseem stojí bohyně Athéna.

Peliké, cca 450 př. n. l., Metropolitan Museum, New York, USA

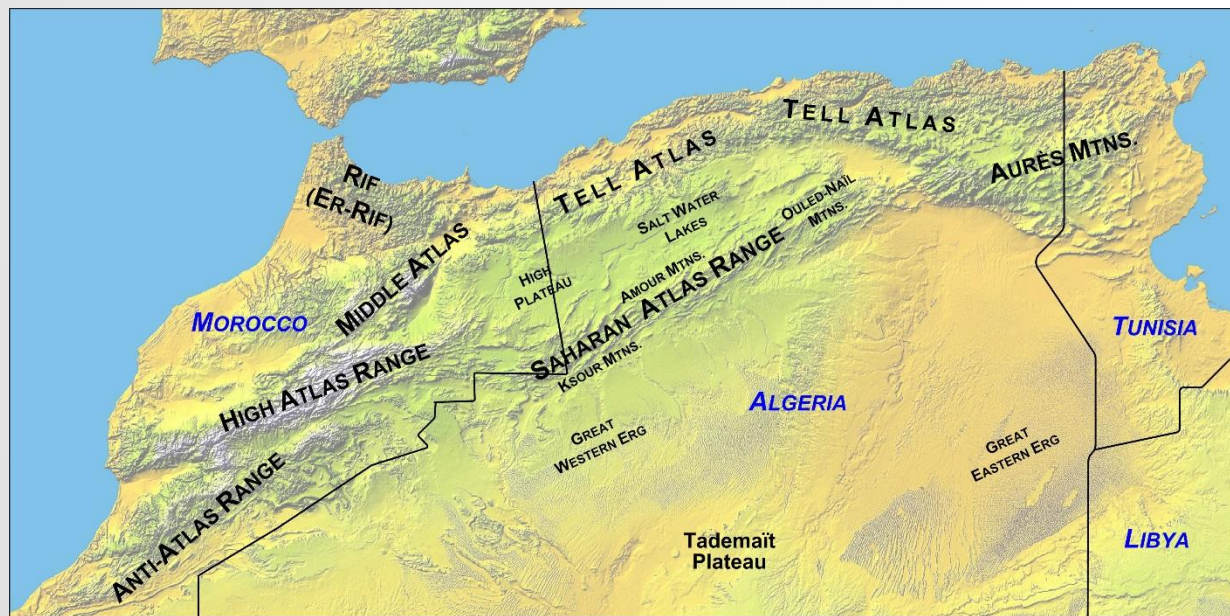
- Cestou ještě Perseus navštívil styžské nymfy, které mu daly:
 - Hádovu přilbu, která činila člověka neviditelným
 - sandály s křídly, které umožňovaly člověku létat
 - brašnu, která se zvětšovala nebo zmenšovala podle toho, co v ní bylo
- Takto vybaven odletěl k ostrovu Gorgon a Medúsu zabil
 - Z krve, která z jejího bezvládného těla vytékala vyskočili obr Chrýsáór a okřídlený kůň Pégasos

Okřídlený kůň Pegasus se rodí z krku sřaté Gorgony Medúsy. Perseus odlétá s její hlavou v brašně.

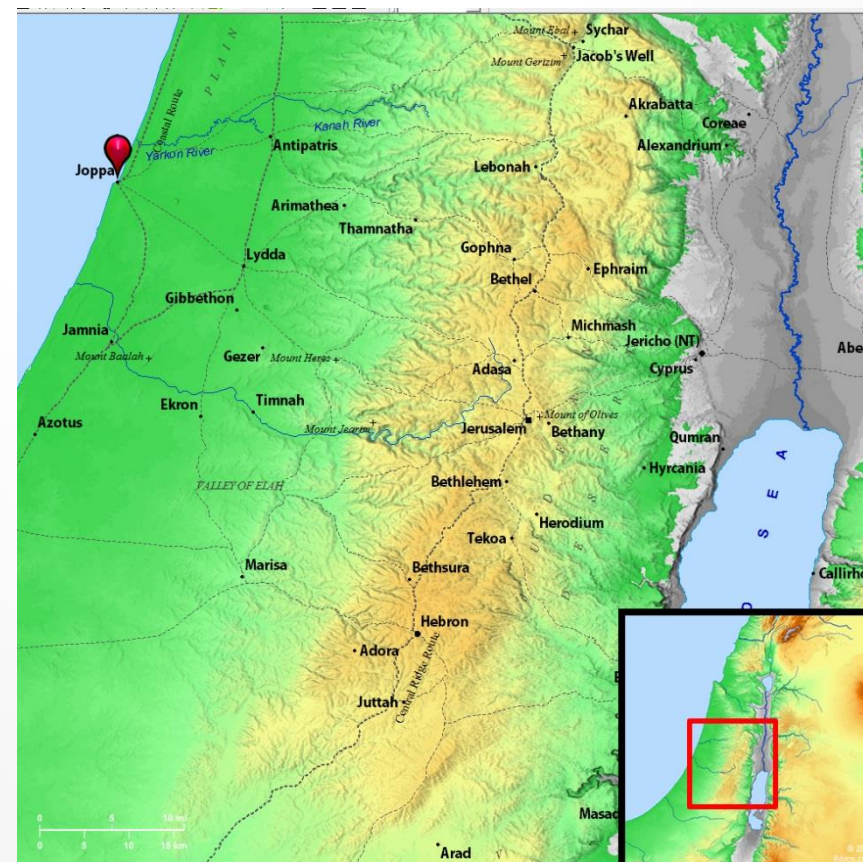
Lekythos, 50-450 př. n. l., Metropolitan Museum, New York, USA

CESTA ZPĚT NA SERIFOS

- Perseus přistál v SZ Africe, kde se setkal s Titánem Atlantem, kterého s pomocí Medúsiny hlavy proměnil v pohoří.

- Poté doletěl do Joppy, kde vládl král Kéfeus

ZÁCHRANA ANDROMEDY

- Perseus na pobřeží spatřil Andromedu, dceru krále Kéfea a královny Kassiopeie, přikovanou ke skále
- Musí vykoupit svou vlast od mořské obludy, kterou na ně poslal Poseidón, protože Kassiopeia svou pýchou urazila Néreoovny
- Když se obluda vynořila z moře, Perseus vzlétl, vytasil meč a po těžkém zápase obludu smrtelně zranil

Perseus zprošťuje Andromeda pout, u pasu má zavěšenou hlavu Medúsy a Mořská příšera, neboli Kétó, leží mrtvá u jeho nohou

Mozaika, Gaziantep Museum, Gaziantep, Turecko

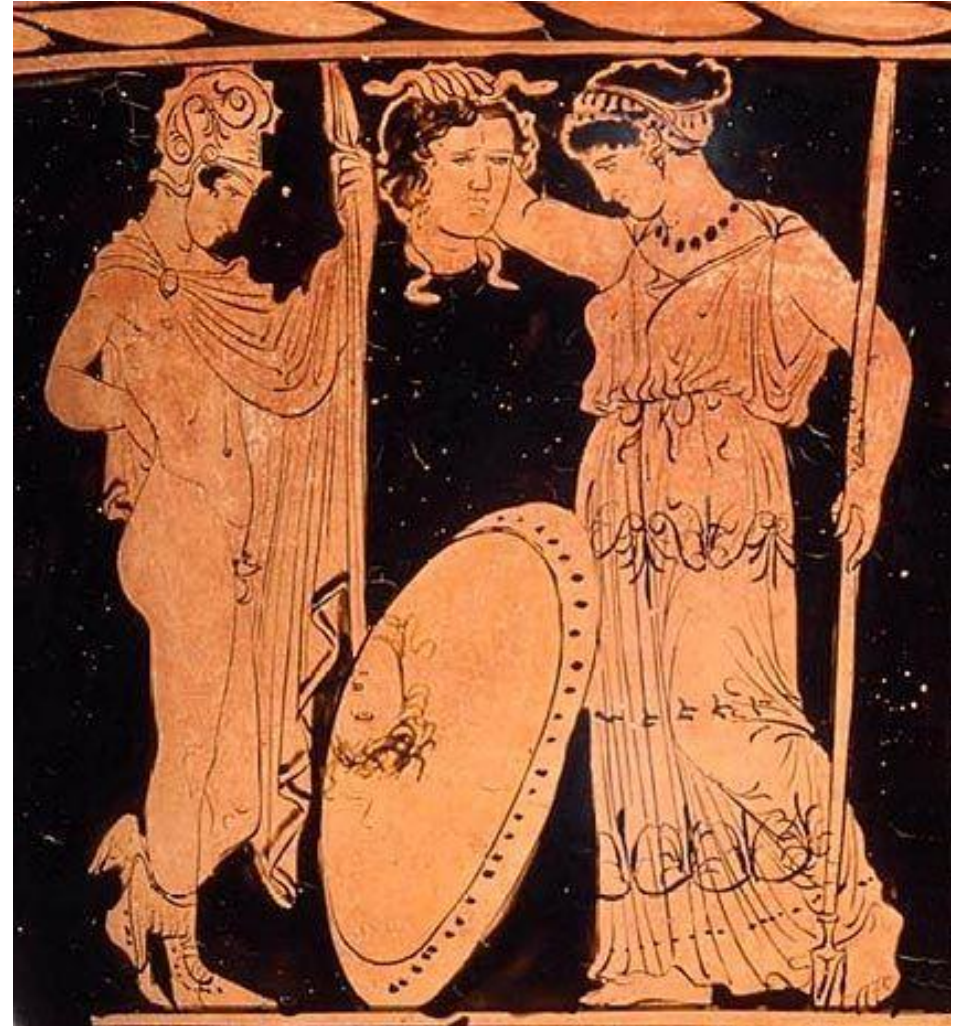
- Když byla svatba v plném proudu, vtrhl do hodovní síně Fíneus (podle jiných verzí Agenór), Andromedin první ženich, který se Andromedy ze strachu z obludy zřekl
 - Strhl se strašný boj
 - Perseus vytáhl hlavu Medúsy a Fíneovi vojáci a i Fíneus se změnili v kamenné sochy

Perseus zproštuje Andromedu pout. Má okřídlené kotníky, krátký meč a hlavu Medúsy přivázanou k pasu. Kétó je snad ten modrý předmět vlevo za skálou.

Museo Archeologico Nazionale di Napoli, Neapol, Itálie

- po svatbě i s Andromedou odletěl na Serifos, kde králi Polydektovi ukázal hlavu Medúsy a Polydektés zkameněl
- vládu nad ostrovem přenechal Diktyovi a s matkou i s manželkou se vrátil do rodného Argu
- Akrisios před ním ze strachu z věštby prchnul, a tak se Perseus ujal vlády
 - Přilbu vrátil Hádrovi
 - Sandály nymfám
 - A Medúsinu hlavu obětoval Athéně, která si ji připevnila na náprsní pancíř
- V Argu Perseus dlouho šťastně vládl
- Jednou však při hrách omylem zasáhl diskem do hlavy svého děda Akrisia, který zemřel

Perseus dává Athéně hlavu Medúsy. Athéna drží Gorgoninu hlavu za hadí kadeře. Obraz Medúsy se zrcadlí ve štítu.

Kráter, cca 400 – 385 př. n. l., Museum of Fine Arts, Boston, Massachusetts, USA

- Perseus v žalu Argos opustil a předal vládu nad ním Megapenthovi
- Ten mu přenechal hrad Tíryns
 - V jeho okolí vybudoval Perseus Mídeu a Mykény
- Po smrti byli Perseus, Andromeda, Kefeus i Kassiopeia proměněni v jasná souhvězdí
- Perseův nejstarší syn Alkaios se stal králem v Tíryntu a otcem krále Amfitryóna
 - Amfitryónovou ženou se stala jeho sestřenice Alkméné. Tu svedl všemocný Zeus, který na sebe vzal podobu jejího muže. Po nějaké době se jí narodil syn Héraklés...

